

PERIODISME, DE LLUÍS COSTA ALS «QUADERNS DE LA REVISTA DE GIRONA»

Lluís COSTA I FERNANDEZ: **El periodisme.** *Quaderns de la Revista de Girona*, núm 62. Diputació de Girona i Caixa de Girona, 1996, 96 pp.

No sempre les edicions institucionals gaudeixen de bon predicament. Sovint hom publica els favors als amics o el llibre monumental mentre els dos aspectes bàsics, centrals, essencials: recuperar obres crucials a través del facsímil o la reedició o bé participar en la producció i/o difusió de la cultura sovint no s'obté. Una col·lecció que trenca els esquemes amb què comencen aquesta nota i s'endinsa en els objectius ideals són els *Quaderns de la Revista de Girona*, que dirigits per Joan Domènech han assolit un estadi ben digne amb els 62 títols editats fins avui.

Una iniciativa, plenament consolidada dins el favor popular i que bé mereix una projecció a l'estricta regional que té per la categoria intel·lectual i bon gust editorial dels materials editats a través de les dues sèries, les guies i les monografies esdevenint, en molts casos, exemples del que cal fer a nivell català seguint el model gironí com és l'obra que ens ocupa avui.

Costa, prou conegut pels seus treballs especialitzats en hemerografia històrica, especialment pel cens de la premsa de la ciutat de Girona i per l'estudi sobre la comunicació durant la dictadura de Primo de Rivera a les comarques gironines, ha reeixit en aquest treball que glossem avui. L'estudi de to divulgador, doncs, segons els criteris de la col·lecció és un treball dividit en 38 apartats que van des del segle XV fins a la recent transició. Cada apartat té dues pàgines i disposa d'il·lustracions de premsa, ambientals o directament relacionades amb publicacions i amb fotografies de periodistes en un conjunt gràfic que destaca per l'originalitat. La major part de les il·lustracions són noves, a

diferència d'altres obres que senzillament acumulen repetint la il·lustració que tenen més a mà. Esforç reeixit i que convé destacar pel mèrit que comporta.

Pel que fa al text, sintètic d'acord amb les limitacions de la col·lecció, és dens i ric en suggeriments i rigor. S'estudia, òbviament, la història del periodisme gironí, sense caure en la recopilació cronològica de les capçaleres més importants que, tot i el seu interès, hagués estat un poc feixuc pel lector no especialitzat. Apareixen els primers historiadors de premsa, el periodisme ideològic, l'agència de notícies Fabra, els butlletins religiosos, la Renaixença, la llengua, el modernisme, l'humor, les associacions, la ràdio, etc. També figures destacades com Joaquim Ruix, Artur Vinardell, Llucieta Canyà, Gaziell, Pla...

Una bibliografia ajustada, la procedència de les il·lustracions, un conjunt de citacions diverses, textos breus triats en funció del seu interès avui tanca l'edició, curta però rica i agradable a la vista i a la ment. No hi ha dubte que aquesta aportació aproxima la premsa gironina al seu públic natural i alhora la projecta arreu

del país fent valorar la seva gran importància en la perspectiva artística, literària, política, etc. tot facilitant l'estímul perquè l'autor pugui oferir-nos un dia el cens general de la premsa feta a les comarques gironines i la seva història i interpretació. Una obra necessària i de la qual Costa va preparant-se tot tancant capítols constantment.

Periodisme, doncs, és un treball interessant i agradable. Una obra alhora útil i necessària, dos qualificatius que no sempre coincideixen. Podríem trobar detalls com indicar que, a la Guerra Civil no s'accentuen les diferències a partir del maig del 1937 sinó que precisament el que succeeix és que emmudeixen algunes veus, les del marxisme heterodox. També segurament *Canigó* es mereixia, com *Presència*, el mateix relleu pels continguts polítics que va tenir i per la importància cultural durant el franquisme i transició malgrat que la manca d'espai és factor clau en la distribució del text a l'espai donat. D'altres detalls no queden potser clars com la posició anticatalanista de l'anarquisme, etc., però una obra cal valorar-la en conjunt i per la finalitat que té. Per la primera

afirmació ja hem indicat com Costa ha reeixit en l'objectiu proposat. No totes les parcel·les del coneixement i de la cultura a Girona tenen un treball de l'envergadura i qualitat del que ha fet l'autor. Naturalment, pel que fa a la finalitat, d'oferir al públic un resum alhora atractiu i rigorós, Costa igualment en surt airosos. Síntesi entenedora i atractiva que ens ajuda a conèixer les grans transformacions de la societat moderna gironina en el pas de la societat agrària a la comercial i de serveis. La premsa ha estat el vehicle per transformar la societat, la premsa, factor de canvi, se'ns mostra molt propera gràcies a la monografia divulgadora de l'arxiver i historiador Lluís Costa.

Josep M. Figueres